

PÅ KRYSS

EN TIDNING FÖR DIG SOM LÄNGTAR TILL BÅT, HAV OCH SKÄRGÅRD. GRUNDAD ÅR 1930.

KULTBÅTEN
ALBIN
25

**NY RADAR
PROVAD**

**BYGGA EN
DRÖMBÅT**

**SISTA
SEGLATSEN**

**DUBBELKOLLA E-SJÖKORTEN
FRITIDSBÅTAR KAN BLI K-MÄRKTA
NY KANAL GER ÖKAD SÄKERHET
NR 10/2009 48 KRONOR**

Min Andunge och jag

**Claes Estelle i Göteborg seglar S 33 Pärlan - en Andunge.
Nu hoppas Claes på att hans lilla båt ska bli K-märkt.
Här berättar han om sitt projekt och om att älska en träbåt.**

TEXT CLAES ESTELLE

SJÖHISTORISKA MUSEET HAR i år k-märkt åtta båtar: motorkryssaren Sonja från 1954, Int 5 m jakten Rima från 1937, längedragssjullen Nabben 11 från 1932, Archimedes ruffbåt från 1930, snipan Lilli från 1951, folkbåten Helmy från 1945, förruffade passbåten Esso från 1930 och passbåten Arö I från 1954.

UNDER MÅNGA ÅR har jag seglat utomlands. Dels i egen båt i Medelhavet, dels har jag ingått i olika besättningar runt om i världen. Men efter det ville jag tillbaka till det genuina, som vår svenska skärgård har att erbjuda oss.

Jag sökte en båt med själ, vackra linjer och som var byggd på ett hantverksmässigt sätt i trä. Valet blev inte svårt. Det blev en Andunge.

Jag köpte min båt för sex år sedan och har sedan dess varsamt restaurerat PärLAN till hennes ursprungsskick med smärre modifieringar.

För mig var det ett välkommet besked när projektet K-märkning av fritidsbåtar initierades under 2009 av Sjöhistoriska museet, vilket är en del av Statens maritima museer. Det är hög tid att vi försöker rädda våra gamla båtar. Dessutom är det bra om fler privatpersoner blir intresserade av att vårda vår värdefulla äldre fritidsbåtsflotta.

»Vi hoppas att k-märkningen ska göra ett spännande kulturarv mer synligt och höja statusen på den äldre fritidsbåtsflottan«, säger Fredrik Blomqvist, intendent på Sjöhistoriska museet. K-märkningen ska syfta till att stärka intresset för kunskapen kring den äldre fritidsbåtsflottan och förbättra förutsättningarna för bevarandet av den.

Sverige är först i Europa med att K-märka fritidsbåtar och museet har formulerat sju kriterier för ansökan. Båten ska:

1. Ursprungligen vara byggd som fritidsbåt.
2. Vara byggd i Sverige eller ritad av en svensk båtkonstruktör eller vara av sådan typ som varit vanlig i landet, eller på annat sätt anses vara nationellt bevarandevärd.
3. Vara sjösatt första gången före 1965.
4. Ha en väldokumenterad historia.
5. Vid tiden för ansökan dels vara i gott, sjövärdigt skick, dels uppfylla de sk varsamhetskraven.
6. Vara original/autentisk, inte en kopia eller replik av äldre båt.
7. Bedömas specifikt som den individ båten är. Alltså även om vissa fritidsbåtar tillverkats i serier, så avser K-märkt fritidsbåt enbart den specifika båt som ansökan avser och inte serien eller typen.

ANDUNGE S33 PÄRLAN

BYGGÅR 1961 **LÄNGD** 6,74 m **BREDD** 1,81 m

SEGELYTA 14 m² **KONSTRUKTÖR** Thorwald Gjerdrum

K-MÄRKNING

Sjöhistoriska museets information samt ansökningsformulär på www.maritima.se - även sökfunktion till museets foto- och ritningsregister. Sista ansökningsdag 30 april 2010.

Det är många uppgifter som behövs till ansökan och gärna också bilder. För min egen del blev det mycket arbete att få ihop allt. Det som tog mest tid var att finna de tidigare ägarna till min Andunge S 33. Det som var betydligt enklare var att sammanställa mitt eget arbete med båten. Under arbetets gång har jag hela tiden fört dagbok över de olika momenten i renoveringen som jag genomfört.

Det verkar som om träbåtar inte lämnar någon oberörd. I dagens moderna samhälle är det svårt för en del av oss att få ihop det vardagliga livet med förväntningar och krav som ställs. En av flera effekter av vår moderna livsstil blir att en del av oss söker efter förenklingar och genvägar. Då kanske det är lättare att välja en någon enklare och mer lättskött båt som inte kräver det engagemang som en träbåt gör. Åtminstone inte om träbåten ska hållas vid gott liv.

En väl bevarad träbåt väcker ofta uppmärksamhet och gillande - men det är ändå få som kan tänka sig att äga en träbåt. Visst är det en del arbete med en träbåt. Och visst har vi olika ambitionsnivåer för vad vi vill uppnå. Här har båtens grundskick stor betydelse i sammanhanget.

Jag är övertygad om att fler människor skulle uppskatta ägandet, brukandet och bevarandet av en träbåt om de bara prövade. För dig som har bestämt dig för att köpa en träbåt har jag följande råd att ge:

■ Låt inte arbetet bli oöverstigligt.

■ Arbeta planmässigt och metodiskt med ett tålmodigt handgrepp.

■ Planera del för del och lyssna på råden, vilka fortfarande finns att tillgå via dem som redan har rutin och kunskap.

Att äga en träbåt och vårda den utifrån sina egna personliga förutsättningar vad gäller tid, pengar och intresse samt praktiska färdigheter är en sann tillfredsställelse. Det är nästan som en konstupplevelse - att se hur båten framträder i sakta mak när du underhåller eller rent av restaurerar henne. Det är väl värt den tid du lägger ner.

Allt slit är bortglömt då du känner doften från de nylackade friborden under vårens första seglats. Älska det levande - trä lever. ✿